

МЕДІАОСВІТА - УСПІХ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ МОЛОДОГО ПОКОЛІННЯ

Дана стаття написана про навчання медіаосвіта, як частина загальної освіти школярів і студентів, що навчаються у звичайних школах, середніх спеціальних навчальних закладах, у вузах, в установах додаткової освіти та дозвіллевих центрах, а також поряд з цим дистанційне медіаосвіта школярів, студентів і дорослих, самостійне або безперервне медіаосвіта .

Ключові слова: медіа, медіаосвіта, ліцей, безперервна освіта , медіапроект, медіаресурс .

N. Rustamova

MEDIA EDUCATION - SUCCESS OF INTELLECTUAL DEVELOPMENT OF THE YOUNG GENERATION

This article is written about media education, as part of the general education of school students and the students who are training at usual schools, average special educational institutions, in higher education institutions, in establishments of additional education and the leisure centers, and also along with it remote media education of school students, students and adults, independent or continuous media education.

Keywords: media, media education, continuous education, media literacy.

УДК 378.018.43

к.психол.н. **Сторожук Н.А.** (ВІКНУ)
к.т.н. **Сальнікова О.Ф.** (ЦНДІ ОБТ ЗСУ)
Ряба Л.О. (ВІКНУ)

СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ АНАЛІЗ ОСНОВ ДІЯЛЬНОСТІ ТЬЮТОРА В СИСТЕМІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА СУПРОВОДУ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

Стаття присвячена дослідженню основ діяльності тьютора в системі організації та супроводу навчально-виховного процесу у вищому навчальному закладі. В результаті теоретичного аналізу наукової літератури була з'ясована сутність феномену тьюторства у вітчизняній освіті. Також, були визначені цілі (допомога тьюторанту у становленні його як самостійної та самодостатньої особистості, здатної реалізувати себе в сучасному світі), завдання (сприяння у побудові і реалізації індивідуально-освітньої траєкторії в межах вузу, формування суб'єктності студента в процесі його професійного становлення, сприяння в отриманні досвіду здійснення емоційно-ціннісних відносин), зміст, форми (індивідуальна тьюторська консультація, групова тьюторська консультація, тьюторіал, тренінг, освітня подія), функції (проектувальна, організаційна, інформаційно-консультаційна, аналітична, рефлексивна), напрями тьюторської діяльності у вищому навчальному закладі. Окреслені напрями становлення повного циклу відтворення професії «тьютор» у вітчизняній освіті.

Ключові слова: тьютор, тьюторант, діяльність, аналіз, завдання, ціль, вищий навчальний заклад.

Постановка проблеми. Процеси глобалізації і інформатизації суспільства спонукають держави до перебудови і модернізації освітніх систем, до пошуку інноваційних освітніх моделей, методів, форм і технологій навчання. Завдяки поширенню нових

інформаційних і технічних засобів зв'язку у вищих навчальних закладах склалися передумови для впровадження дистанційної форми навчання, яка заснована на педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологіях і є ефективним способом забезпечення розвитку особистості, її професіоналізму та успішної адаптації до вимог мінливого сучасного суспільства.

У зв'язку із реформою системи вищої освіти України, пов'язаної із зобов'язаннями щодо виконання Болонських угод, набули поширення ідеї розвиваючого навчання, особистісно-орієнтованої освіти, контекстного та модульного навчання, ігрових форм навчання тощо. Все це актуалізувало потребу в перегляді уявлень про цілі, зміст, форми і методи навчання та уявлень щодо позицій, ролі і функції викладача, які в контексті впровадження дистанційної форми навчання у навчальному закладі, набувають нового значення. Так, останнім часом з'явилися праці, які порушують питання розширення спектра функціонально-рольових уявлень про педагогічну діяльність і введення таких позицій, ролей викладача, як модератор², методолог³, фасилітатор⁴, тьютор⁵, ігротехнік⁶ тощо [1, 2, 4, 5, 7]. Появу такої кількості нових позицій викладача в організації та супроводі навчально-виховного процесу у вищому навчальному закладі викликає плутанину та неоднозначність тлумачення даного явища у науковій літературі та практиці. Тому метою статті є уточнення місця та ролі та функції викладача в системі дистанційної навчання у вищому навчальному закладі.

Виклад основного матеріалу. У межах традиційного навчального процесу головною ланкою забезпечення ефективності навчання є викладач. Як зауважує О. Андрєєв [1], роль викладача вищого начального закладу в організації та забезпеченні навчального процесу за формами дистанційної освіти змінилася. Викладач, який здатний ефективно реалізувати навчальний процес на основі електронних освітніх ресурсів і їх моделей, в даний час все частіше називається тьютором.

Професія «тьютор» віднесена до категорії нових, інноваційних для вітчизняної освіти і українського суспільства загалом, професій (для порівняння: близько 90% занять в Оксфордському і 75% в Кембріджському університетах проводяться тьюторами індивідуально або з невеликою групою студентів). Тьютор – представник професії, що виконує особливу функцію супроводу розробки і реалізації кожним студентом індивідуальної освітньої програми, що передбачає його професійне становлення і розвиток.

Загалом, термін «тьютор» запозичений з англійської лексики і західної системи освіти. Дослівний переклад терміну tutor – наставник, вихователь.

Проблемі дослідження місця та ролі тьютора в сучасній системі освіти присвячена ціла низка праць [1–5, 12], проте, тьюторська позиція в них трактується неоднозначно.

Розглянемо різні підходи до визначення поняття «тьютор» у системі дистанційної освіти. На думку Ю. Деражне, «тьютор у системі відкритої освіти є найважливішим системоутворюючим компонентом й виконує функції викладача, консультанта, методиста та наставника» [5, с. 5].

С. Змеєв вважає, що «тьютор – це наставник, член контингенту дорослих людей, які навчають та здійснюють постійну допомогу одному або декільком дорослим, які навчаються, у вирішенні питань організації навчання» [8, с. 14].

² Модератор – педагогічна позиція викладача, сутність якої полягає у виявленні прихованих можливостей тьюторанта.

³ Методолог – фахівець з розробки та адаптації технологій освіти, здатний організувати процес дослідження тьюторантами власних особистісних та освітніх проблем.

⁴ Фасилітатор (англ. *facilitator* – полегшувати) – педагогічна позиція викладача, сутність якої полягає у полегшенні процесу набуття тьюторантом професійних знань, умінь та навичок.

⁵ Тьютор – викладач або консультант-наставник, що входить до професорсько-викладацького складу навчального закладу, що здійснює методичну та організаційну допомогу тьюторантові.

⁶ Ігротехнік – фахівець у сфері технік и технологій, ділових і освітніх ігор.

З точки зору Т. Коняніної «тьютор – це позиція, що покликана супроводжувати, підтримувати процес самоосвіти того хто навчається, його індивідуального освітнього пошуку, і полягає у практичному плані у здійсненні розробки, підтримки, та реалізації індивідуальних освітніх проектів та програм» [10].

Згідно з підходами Т. Ковальнової та Н. Рибалкіної, тьютор – це помічник викладача, посередник між лектором (професором) і студентом, який виконує скоріше не педагогічну, а організаторську функцію [14].

У працях Н. Борисової та Є. Гаврилової тьютор розуміється як спеціаліст в галузі організації освіти та самоосвіти, який підтримує студентів у процесі формування власної компетентності [12, 13].

Л. Бендова дає наступне визначення поняттю тьютор – це особливого типу викладач, який виконує функцію консультанта, наставника, організатора самостійної діяльності студента по засвоєнню курсу та особистісно-професійного розвитку та саморозвитку [3].

Проте, на наш погляд, найвдалішим є визначення поняття «тьютор», яке подає у своїй монографії С. Щенніков. Тьютор визначається як викладач-консультант – «спеціаліст в галузі організації навчання і самоосвіти. На тьютора покладена відповідальність за ведення цілісного освітнього модуля, організації індивідуальної та групової роботи зі студентами. До задач тьютора входять методична підготовка і проведення групових занять-практикумів; допомога у виконанні атестаційних робіт, їх перевірка і оцінка; консультації та інші форми педагогічної та психологічної підтримки студентів; індивідуальна допомога студентам у вирішенні академічних чи особистих проблем, що пов'язані з навчанням; професійна орієнтація та консультування з питань кар'єри» [16, с.4].

Отже, на думку більшості дослідників, тьютор – це викладач-консультант, який організовує навчальний процес за дистанційною формою й виконує одночасно функції викладача, консультанта й організатора навчального процесу.

В результаті аналізу наукової літератури [9–11] з'ясовано, що структура діяльності викладача (тьютора) в умовах дистанційного навчання істотно не відрізняється від структури за традиційного навчання, але має свою специфіку, що зумовлюється: засобами здійснення педагогічної діяльності (програмними, апаратними), пов'язаними з новими інформаційними технологіями; функціональною спрямованістю педагогічної діяльності, характером взаємодії викладачів і тьюторантів⁷ (зростає роль тьюторанта в процесі навчання, а викладач стає координатором навчального процесу); змістом діяльності проектування навчання, особливостями подання навчального матеріалу, планування, координації діяльності тьюторантів, проведення консультацій, реєстрації навчальних завдань, контролю і перевірки якості виконання завдань.

У такому випадку суть професійної діяльності тьютора полягає в реалізації супроводу дистанційного навчання за індивідуальною освітньою траєкторією тьюторанта шляхом індивідуальної педагогічної підтримки його самостійної навчально-пізнавальної діяльності, консультацій щодо визначення індивідуального темпу навчання та забезпечення ефективного використання результатів навчання в процесі подальшого саморозвитку та кар'єри [9].

Іншими словами, під тьюторським супроводом розуміють педагогічну діяльність з індивідуалізації навчання, спрямована на виявлення та розвиток освітніх мотивів і інтересів тьюторантів, пошук освітніх ресурсів для створення індивідуальної освітньої програми, на роботу з освітніми замовленням, формування навчальної і освітньої рефлексії того хто навчається. Принцип індивідуалізації навчання означає, що за студентом залишається право на побудову власної освіти у межах обраного вузу і обраної спеціальності [15]. Основу даного принципу становить явище суб'єктності, описане у роботах Е. Бондаревської та С. Полякової, які визначають його як найбільш цінну якість особистості того хто навчається. Суб'єктність особистості проявляється в здатності студента стати стратегом власної

⁷ Тьюторант – той кого навчають при організації навчання за дистанційною формою

діяльності, ставити і коректувати освітні цілі, усвідомлювати власні мотиви навчання, самостійно вибудовувати дії оцінювати їх відповідність меті тощо.

Виходячи з цього, основною метою тьюторської діяльності є допомога у становленні тьютора як самостійної та самодостатньої особистості, здатної реалізувати себе в сучасному світі й досягти акмеологічних⁸ вершин професійного розвитку у відповідності до власних інтересів та здібностей в межах обраної професії. Часткові цілі тьюторського супроводу освіти студента полягають у:

- сприянні у побудові і реалізації індивідуально-освітньої траєкторії в межах вузу;
- формування суб'єктності студента в процесі його професійного становлення;
- сприяння в отриманні досвіду здійснення емоційно-ціннісних відносин.

Завдання тьюторського супроводу полягають у:

- створення сприятливих соціально-психологічних та психолого-педагогічних умов для навчання у вузі;

- формування психологічної культури і зміцнення психічного здоров'я студентів;

- допомога у розкритті особистісного потенціалу, саморозвиткові, самореалізації студентів;

- надання психологічної допомоги у складних життєвих ситуаціях;

- формування ключових компетентностей у студентів: освітніх, особистісних, інтелектуальних, комунікативної, інформативної, правової, професійної;

- створення простору для професійного самовизначення студента [5].

Отже, основне призначення тьютора полягає у: з одного боку, забезпеченні координації всіх структур вищого навчального закладу, що мають на меті надання допомоги студенту у досягненні освітніх цілей, а, з іншого боку, обговоренні проблем і ускладнення процесу навчання, що виникають у студента, чим і створюються умови для реальної індивідуалізації процесу навчання.

Виділяються наступні напрямки тьюторського супроводу на різних етапах навчання студента:

1-й рік навчання. Індивідуальне та групове знайомство зі студентами. Психологічний моніторинг (поглиблене вивчення індивідуально-психологічних якостей та здібностей студентів). Виявлення індивідуальних освітніх та особистісних запитів студентів. Проведення тренінгів особистісного розвитку, спрямованих на формування ціннісного ставлення студента до навчання, базової комунікативної, освітньої, інформаційної компетентностей. Допомога студентам в адаптації до умов навчання у вузі. Організація індивідуальної навчальної діяльності, навчання прийомам самостійної роботи. За необхідності виконання тьютором функції морального наставництва. Моніторинг засвоєння змісту навчання. Аналіз результатів тьюторського супроводу студентів.

2-3-й рік навчання. В результаті індивідуальних співбесід надання допомоги у визначенні курсів, що вивчатиме студент, у виборі тем рефератів і курсових робіт. Продовження роботи з формування ціннісного відношення до навчання, організація індивідуальної навчальної та пізнавальної діяльності. Проведення тренінгів з: формування комунікативної, освітньої, інформаційної, інтелектуальної компетентностей; формування навичок співпраці у колективі, розвиток лідерських якостей, з отриманням студентами досвіду емоційно-ціннісного ставлення до дійсності. Допомога студенту у виборі місця для проходження практики, відповідно до його індивідуально-психологічних особливостей, вже наявних у нього організаційних, комунікативних та інших компетентностей або потреби в їх розвитку. Моніторинг засвоєння змісту навчання. Аналіз результатів тьюторського супроводу студентів.

⁸ Акмеологія (від грецького «акме» – пік, вершина, найвища ступінь будь-чого) – нова наукова галузь, комплекс наукових дисциплін, об'єктом вивчення яких є людина в динаміці її саморозвитку, самовдосконалення, самовизначення в різноманітних життєвих сферах самореалізації

4-5-й рік навчання. Допомога студенту у виборі місця для проходження практики (стажування) для розвитку професійної компетентності з урахуванням майбутньої професійної діяльності. Проведення тренінгів з формування професійних компетентностей. Допомога студенту в осмисленні проблематики дипломних та кваліфікаційних робіт. Діагностика рівня компетентності студентів. Допомога студенту у визначенні конкретного поля майбутньої професійної діяльності відповідно до наявного рівня його компетентності. Аналіз результатів тьюторського супроводу студентів [5].

Як свідчить аналіз даних поданих в літературі, найбільш ефективними є наступні форми тьюторського супроводу:

Індивідуальна тьюторські консультація (бесіда) – індивідуальна організаційна форма тьюторського супроводу, яка являє собою обговорення студента з тьютором значущих питань, пов'язаних з особистим розвитком і процесом навчання.

Групова тьюторська консультація. На заняттях, організованих за даною формою, реалізується тьюторський супровід індивідуальних освітніх програм студентів зі схожими пізнавальними інтересами. Тематику майбутньої тьюторської консультації бажано обговорювати разом з усіма тьюторантами в групі. З одного боку, це створює атмосферу доброзичливості, взаєморозуміння і співпраці під час проведення самої консультації, а з іншого, забезпечує продуктивність консультації.

Тьюторіал (навчальний тьюторські семінар) – це активне групове навчання, спрямоване на розвиток інтелектуальних, комунікативних та рефлексивних здібностей студентів, що проводиться із застосуванням методів інтерактивного та інтенсивного навчання. Тьюторіала також має своєю метою поживити і урізноманітнити процес навчання, активізувати пізнавальну діяльність студентів, викликати прояв творчих здібностей, спонукати до застосування теоретичних знань на практиці.

Тренінг. Останнім часом тренінги все активніше застосовуються і викладачами, і тьюторами як одна з ефективних форм організації тьюторського супроводу. Освоєння необхідних умінь і навичок під час тренінгу передбачає не тільки їх запам'ятовування, а й безпосереднє використання на практиці відразу ж, в ході тренінгової роботи. У тренінгах використовуються різні методи і техніки активного навчання: ділові, рольові та імітаційні ігри, моделювання, розбір конкретних ситуацій і групові дискусії тощо.

Освітня подія. На відміну від виховних заходів, дана форма тьюторського супроводу має на меті розвиток освітньої мотивації, побудову та реалізацію індивідуальних освітніх програм, проектів та досліджень. Це можуть бути: наукові дослідження, експерименти, лабораторні практикуми тощо. Освітня подія поєднує різні види навчальної діяльності і різних учасників: крім самих студентів, у даній формі тьюторського супроводу приймають участь інші цікаві постаті («лідери», «автори», «експерти» та інші).

У зв'язку з виділеними цілями, завданнями, напрямками, формами та змістом тьюторської діяльності закономірно виділити наступні його функції: проектувальна, організаційна, інформаційно-консультаційна, аналітична, рефлексивна [1].

1. Проектувальна функція включає в себе: розробку методичних матеріалів, що забезпечують освітній процес; розробку змісту навчальних матеріалів; розробку варіантів індивідуальних освітніх маршрутів і траєкторій; проектування освітнього середовища.

2. Організаційно-мотиваційна функція: створення сприятливої емоційної атмосфери, що стимулює навчальний процес; структурування комунікації між тими хто навчається; забезпечення зворотного зв'язку у вигляді коментарів дій тих хто навчається, організація вирішення адміністративних і технічних питань, що виникають у тих хто навчається; підготовка до проведення очних і дистанційних заходів.

3. Інформаційно-консультаційна функція: орієнтація в інформаційних ресурсах освітнього середовища, допомога тому то навчається у побудові індивідуального освітнього маршруту; консультування і підтримка того хто навчається при вивченні ним предмету і допомоги в скрутних ситуаціях в процесі його самостійної діяльності, надання допомоги в систематизації отриманих теоретичних знань і практичних навичок; надання допомоги у

вирішенні життєвих ситуацій пов'язаних з ними освітніми цілями тих хто навчається; інформування тих хто навчається про наявність ресурсів для опанування нового освітнього, соціального, комунікативного, професійного досвіду.

4. Аналітична функція: спостереження і фіксація особистих даних, здібностей тих хто навчається, їхніх планів, інтересів, схильностей, мотивів, готовності до здійснення майбутньої професійної діяльності; аналіз портфоліо особистісного розвитку та портфоліо досягнень тих хто навчається за підсумками навчання.

5. Рефлексивна функція: організація рефлексивної діяльності на етапах навчання; створення умов для освоєння тими хто навчається рефлексивних навичок і вмінь.

Виділені вище функції дозволили конкретизувати ролі тьютора в системі дистанційного навчання:

організатора навчальної діяльності та навчального середовища, в якому студент має можливість самостійно визначати свої освітні цілі і засоби їх досягнення, будувати індивідуальну траєкторію навчання;

консультанта (допомагає студенту визначати і досягати своїх життєвих і пов'язаних з ними освітніх цілей; сприяє розробці індивідуальної освітньої програми; забезпечує самовизначення студента по відношенню процесу навчання; допомагає визначитися з використанням результатів навчання в подальшому професійному розвитку;

наставника (супроводжує студента за його індивідуальною траєкторією розвитку, організовуючи умови для рефлексії студентом своїх досягнень та помилок на шляху по досягненню визначених освітніх цілей, способів і засобів їх досягнення)

У праці А. Зінченко виділено додаткові ролі тьютора: маркетолога, продавця [7, с. 126]. Показано, що ці ролі не належать до складу його педагогічної діяльності, проте їх реалізація є необхідною умовою для успішного здійснення тьютором педагогічної діяльності.

На даний момент йде становлення повного циклу відтворення професії «тьютор», що включає в себе: розробку та затвердження професійного стандарту тьюторської діяльності; розробку та впровадження в освітню практику освітнього стандарту підготовки тьюторів в освітніх установах вищої професійної освіти і додаткової професійної освіти; професійну освітню підготовку тьюторів в освітніх установах вищої професійної освіти і додаткової професійної освіти; процедуру оцінки і сертифікації професійних тьюторських кваліфікацій.

На думку російських фахівців така складна професійна діяльність, як тьюторський супровід, вимагає магістерської освіти. Спочатку майбутній тьютор отримує базову педагогічну освіту (бакалавр з будь-якої педагогічної спеціальності), а потім продовжує своє навчання в тьюторській магістратурі. Крім того, тьютори можуть навчатися в освітніх закладах додаткової професійної освіти за програмами професійної перепідготовки і підвищення кваліфікації.

Сьогодні в Україні діють курси навчання для тьюторів (Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»), а також відкрита магістратура за напрямом «дистанційне навчання», що дозволяє якісно підготувати спеціалістів для роботи у системах дистанційного навчання вищих навчальних закладів. Проте є необхідність подальшого впровадження технології у інших навчальних закладах, і більш широке застосування інших форм підготовки тьюторів: тренінги, конференції, візні семінари.

Висновки. Узагальнивши погляди науковців на роль і місце тьютора в системі організації та супроводу навчально-виховного процесу у вищому навчальному закладі можна зробити висновок, що тьютор – це нова спеціалізація професійної діяльності викладача, що реалізується в умовах дистанційної форми навчання. Наслідком впровадження дистанційної форми навчання являється індивідуалізація процесу навчання, а сутність і, разом з тим, основною метою професійної діяльності тьютора є реалізація супроводу навчальної діяльності тьюторанта за його індивідуальною освітньою траєкторією. Особливості дистанційної освіти висувають передусім такі ролі тьютора як: консультанта, що виявляється в інформуванні, порадах тьюторантів, інформаційній підтримці навчання; менеджера, яка реалізується в керівництві та мотивації тьюторантів, консультаціях та комунікаціях зі

тьюторантами; фасилітатора, що відтворюється в налагодженні та підтримці інформаційних зв'язків і взаємодії між слухачами та іншими учасниками системи дистанційної освіти, в урегулюванні різних проблем, розв'язанні конфліктів, адаптації тьюторантів до нової форми навчання.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Андреев А.А. Дидактические основы дистанционного обучения. – М.: Узд.РАО, 1999. – 196 с.
2. Беков Х.А. Терминология в системе дополнительного профессионального образования : словарь / Х.А. Беков, С.В. Ширококов, И.И. Кирьянов и др. – М. : ИПК гос- службы, 2001. – 107 с.
3. Бендова Л. Функции тьютора в сети ОДПО // Высшее образование в России. –№12.– М.: Московский государственный университет печати, 2007.– С. 82-88.
4. Гаврилова Е.Л. Модель педагогического взаимодействия в системе открытого дистанционного профессионального образования взрослых : автореф. дис. канд. пед. н. / Е.Л. Гаврилова. – М. : ИКЦ «МарТ», 2003. – 24 с.
5. Гончарова Е.В, Шевченко Т.С.Сопровождение индивидуальной образовательной траектории обучения студентов – Весник Нижневартковский государственный гуманитарный университет, г. Нижневартковск, 2012- С. 12-19
6. Деражне Ю.Л. Тьютор в открытом обучении : учеб.-метод. пособ. / Ю.Л. Деражне. – М. : Изд-во Департамента федеральной государственной службы занятости населения Московской области, 1998. – 58 с.
7. Зинченко А.П. Тьютор: менеджер – маркетолог – продавец: расширенный взгляд / А.П. Зинченко // Система обеспечения качества в дистанционном образовании. – Жуковский : МИМ ЛИНК, 2002. – Вып. 4. – С. 122–126.
8. Змеев С.И. Основы андрагогики : учеб. пособ. для вузов / С.И. Змеев. – М. : Флинта : Наука, 1999. – 152 с.
9. Иващенко М. В. Формування готовності студентів вищих педагогічних навчальних закладів до діяльності тьютора: автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / М. В. Иващенко ; Харк. нац. пед. ун-т ім. Г.С. Сковороди. – Х., 2011. – 20 с. – укр.
10. Каянина Т. И. Роль тьютора в повышении ИКТ – компетентности педагогов: URL: <http://msk.ito.edu.ru/section/61/2974/> (дата обращения: 08.06.2013).
11. Ковалева Т. М. Практика работы с процессом индивидуализации: сборник научных трудов по материалам IV Всероссийской научной тьюторской конференции. – Томск, 2000. С. 49–53.
12. Ковалева Т.М. Введение в тьюторство / [Электронный ресурс]/ – режим доступа: <http://www.mioo.ru/>
13. Коджаспирова Г.М. Словарь по педагогике / Г.М. Коджаспирова, А.Ю. Коджаспиров. – М. : ИКЦ «МарТ», 2005. – 448с.
14. Рыбалкина Н.В. Идея тьюторства – идея педагогического поиска / Н.В. Рыбалкина // Тьюторство: идея и идеология. – Томск, 1996. – С. 15-30
15. Щедровицкий, П. Г. Педагогика свободы Электронный ресурс. / П. Г. Щедровицкий // Кентавр. 1993. – № 1. – С. 18–24. – Режим доступа : <http://www.shkp.ru/lib/publications/>
16. Щенников С.А. Основы деятельности тьютора в системе дистанционного образования / С.А. Щенников, А.Г.Теслинов, А.Г.Чернявская. – М : Изд-во «Дрофа», 2005. – 608с.

Рецензент: к.психол.н. Мась Н.М., Військовий інститут Київського національного університету імені Тараса Шевченка

к.психол.н. Сторожук Н.А., к.техн.н. Сальникова О.Ф., Рябая Л.А.
**СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ АНАЛІЗ ОСНОВ ДІЯЛЬНОСТІ ТЬЮТОРА В
СИСТЕМІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА СУПРОВОДУ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ У
ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ**

Статья посвящена исследованию основ деятельности тьютора в системе организации и сопровождения учебно-воспитательного процесса в высшем учебном заведении. В результате теоретического анализа научной литературы была определена сущность феномена тьюторства в отечественном образовании. Также, были определены цели (помощь тьюторанту в его становлении как самостоятельной и самодостаточной личности, способной реализовать себя в современном мире), задачи (содействие в построении и реализации индивидуально-образовательной траектории в пределах вуза, формирования субъектности студента в процессе его профессионального становления, содействие в получении опыта эмоционально-ценностного отношений), содержание, формы (индивидуальная тьюторские консультации, групповая тьюторские консультации, тьюториала, тренинг, образовательная событие и др.), функции (проектировочная, организационная, информационно-консультационная, аналитическая, рефлексивная) тьюторской деятельности в высшем учебном заведении. Обозначенные направления становления полного цикла воспроизводства профессии «тьютор» в отечественном образовании

Ключевые слова: тьютор, тьюторант, деятельность, анализ, задачи, цель, высшее учебное заведение.

N. Storozhuk, O. Salnikova, L. Ryaba
**STRUCTURAL AND FUNCTIONAL ANALYSIS OF A TUTOR-BASED ACTIVITY IN THE
ORGANIZATION AND MAINTENANCE TRAINING AND EDUCATIONAL PROCESS IN
HIGHER EDUCATION**

The article investigates the foundations of the tutor in the organization and support of the educational process in higher education institute. The essence of the phenomenon of tutor in native education was determined as a result of the theoretical analysis of the scientific literature. Also identified goals, objectives, content, forms, functions, directions of tutor activities in higher education institute. The directions of becoming a full cycle reproduction of profession "tutor" in native education were designated.

Keywords: tutor , tutorant , activity, analysis , objectives, target, higher education institute.